

MikroMikko 2: WordStar uudistui helppokäyttöisemmäksi

MikroMikko 2:n WordStar on uudistunut. Ei enää hankalia kontrollikomentoja. Nyt kaikki toiminnot saa aikaan pehmo- ja toimintonäppäimillä. Ja jos sormi menee suuhun, saa näytölle tarvittavat käyttöohjeet nopeasti.

Helppokäyttöisyyden lisäksi WordStar on tunnetusti myös monipuolinen.

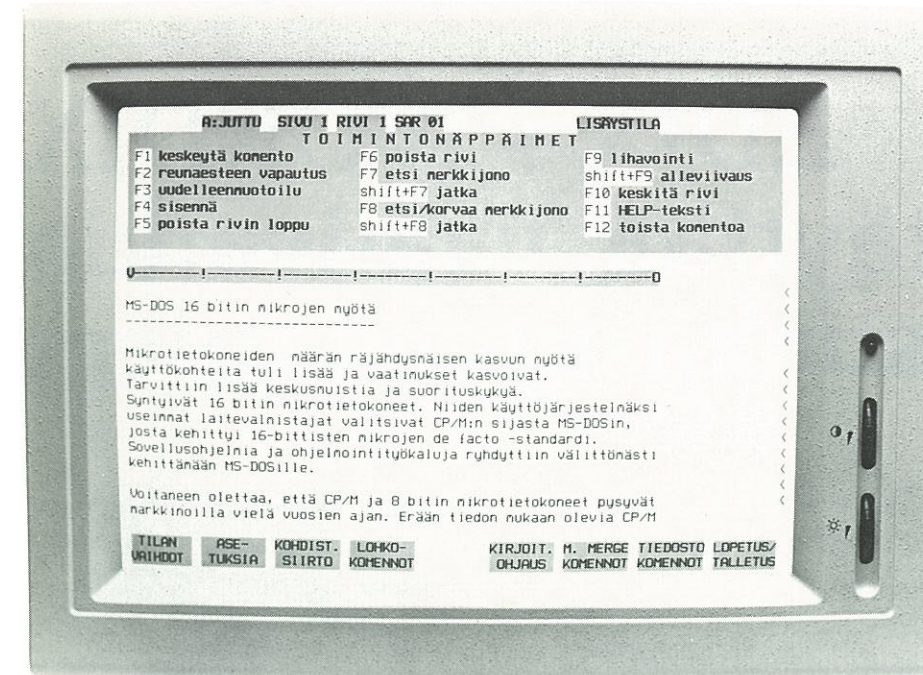
Puhuttaessa mikrojen tekstinkäsittelyohjelmista tulee useimmille varmasti ensimmäisenä mieleen WordStar. MicroPro'n jo 70-luvun lopulla markkinoille tuoma WordStar oli ensimmäisiä varsinaisia tekstinkäsittelyohjelmia. Ja se on vielä monen voitokkaan vuoden jälkeen maailman eniten myytyjä ohjelmistoja.

WordStarin menestyksen syitä on useita. Kompromissi helppokäyttöisyyden ja ominaisuuksien runsauden välillä on WordStarissa onnistunut erino-

maisesti. Kuka tahansa voi muutaman tunnin opetteluun jälkeen kirjoittaa WordStarilla esimerkiksi kirjeen tai muistion.

Mikrojen käyttäjäkunnan kasvaessa helppokäyttöisyyden vaatimus korostuu. Tämä oli lähtökohdaksi MikroMikko 2:n uuden WordStarin kehittämiseksi.

MikroMikko 2:n uusi WordStar-versio 3.30 julkistettiin viime marraskuussa.

Toiminto- ja erikoisnäppäinten toiminnot on määritelty uudelleen käyttäjien kokemusten perusteella.

Muutoksia näppäimistön käyttöön

Uudessa WordStar-versiossa on alusta alkaen pyritty hyödyntämään MikroMikko 2 -laitteiston erikoispiirteitä. Kaikki opastetekstit ja valikot on kirjoitettu uudelleen kertomaan, kuinka tietyt toiminnot saadaan aikaan MikroMikko 2:ssa.

Tärkein uudistus liittyy pehmonäppäimiin. Pehmonäppäimiin on valittu loogisesti yhteenkuuluvat toiminnot, ja siirtymiset toiminnoista toiseen on tehty mahdollisimman joustaviksi. Samoin virhetilanteiden käsittelyä on oleellisesti parannettu. Niinpä mm. kontrollinäppäinten käyttö on kokonaan estetty.

Näppäimistön käyttöön on muutoksen kiinnitetty huomiota. Toiminto- ja erikoisnäppäinten toiminnot on määritelty uudelleen käyttäjien kokemusten perusteella. Näppäimistön käyttöä helpottaa oleellisesti WordStar-näytön yläosassa oleva opasteteksti, joka on muutettu vastaamaan MikroMikko 2:n näppäimistön käyttöä.

Yksi MikroMikko 2:n erikoispiirteistä on 'elektroninen käyttöopas' eli HELP-toiminto. Painamalla WordStarin HELP-näppäintä saadaan näytölle luettelo hakusanoja. Näitä hakusanoja käyttäen löytyvät tarvittavat WordStarin käyttöohjeet nopeasti.

Ominaisuuksiltaan monipuolinen

WordStar näyttää tekstin näytöllä jatkuvasti samanmuotoisena kuin paperille tulostettaessa, mikä nopeuttaa työskentelyä. Tekstin näkymisestä näytöllä on muutamia poikkeuksia. Sivujen ylä- ja alatunnisteet tulostuvat vasta paperille. Ja mm. alleviivaus näkyy näytöllä vain kahdella erikoismerkillä, jotka kertovat alleviivauksen alku- ja loppukohdan.

Tekstiä kirjoitettaessa ja muotoiltaessa WordStarissa on käytössä kaikki tarvittavat muokkaustoiminnot, kuten mm. lisäystila, automaattinen rivitys, reunusten asetus ja niiden mukaan muotoilu, sisennys, tekstin vieritys vaakasuunnassa ja sarkainasetukset.

Lisäksi WordStarissa on monia harvemmin tarvittavia, mutta tietyissä tilanteissa käyttökelpoisia ominaisuuksia. Eräs tällainen ominaisuus on etsimis- ja korvaamistoiminto. Se säästää paljon työtä esimerkiksi, kun tekstissä havaitaan tietty systemaattisesti väärin käytetty sana. Korvaustoiminnolla sen voi helposti vaihtaa toiseksi vaikka läpi koko tekstin.

Tekstilohkon siirto paikasta toiseen on kätevä ominaisuus, kuten jokainen tekstejä 'leikkaa ja liimaa' -menetelmällä tehnyt voi kuvitella. WordStarille kerrotaan vain 'leikattavan' kohdan alku ja loppu sekä paikka, johon se on 'liimattava'. Tekstin osia voi siirtää myös tekstistä toiseen.

Suomenkielinen tavutus

Kun tekstiä kirjoitettaessa teksti menee oikean reunuksen yli, WordStar vie automaattisesti viimeisen sanan seuraavan rivin alkuun. Mikäli oikean reunan tasaus on voimassa, se tasaa edellisen rivin lisäämällä sanaväleihin tarpeellisen määrän välilyöntejä. Tällöin sanojen väliin saattaa jäädä liian suuria aukkoja. WordStar hoitaa tämänkin ongelman antamalla kirjoittajan tavuttaa tekstiä.

Tekstiä tavuttaessaan WordStar havaitsee kohdat, joissa tavutus suomen kielen tavutussääntöjen mukaan olisi tarpeen. Tällöin se automaattisesti vie kohdistimen oikeaksi katsomaansa tavutuskohtaan. Jos WordStarin ehdottama tavutuskohta on oikea, painetaan tavuviivaa. Muussa tapauksessa kohdistinta siirretään ja vasta oikean kohdan löydyttyä painetaan tavuviivaa. Tämä nk. puoliautomaattinen tavutus on riittävä, sillä tavutusta ei läheskään aina haluta ja toisaalta suomen kieltä on ohjelmallisesti mahdotonta tavuttaa täysin oikein.

Tulostuksen tehokeinoja

WordStarin saa esimerkiksi lihavoimaan haluttu osa tekstistä osoittamalla haluttu lihavoiminnan alku- ja loppukohdan. Muita tehokeinoja ovat vahvennus, yliviivaus ja alleviivaus. WordStar osaa kirjoittaa ylä- ja alaindeksejä sekä päällekkäisiä merkkejä (esimerkiksi aksentti kirjaimen päälle).

WordStar numeroi sivut automaattisesti joko sivun ala- tai ylälaitaan. Samoin WordStar pystyy tulostamaan tunnisterivin sivun ylä- ja alareunaan.

WordStarin yhteyteen on saatavissa MailMerge-ohjelma, jolla voi kirjoittaa yksilöityjä joukkokirjeitä ja osoitelappuja.

WordStarissa voi käyttää useimpia markkinoilla olevia kirjoittimia. Kirjoitin sovitetaan WordStariin mukana toimitettavalla INSTALL-ohjelmalla.

Nokiaalta saataviin kirjoittimiin on WordStarista valmiina kuhunkin kirjoittimeen sovitettu versio. Näissä versioissa on hyödynnetty kirjoittimien ominaisuudet mahdollisimman hyvin. Esimerkiksi Mannesmann Tally 160/180 -kirjoittimet kytkeytyvät automaattisesti kirjoittamaan nk. NLQ-tekstiä eli lähes kirjoituskonejälkeä. □

EDIX + WORDIX täyttää vaativatkin tekstinkäsittelytarpeet

EDIX + WORDIX on yksi monipuolisimpia ja tehokkaimpia mikrotietokoneille saatavia tekstinkäsittelyohjelmistoja. MikroMikko 2 varustettuna EDIX + WORDIX -ohjelmistolla on täysin verrattavissa varsinaisiin tekstinkäsittelylaitteistoihin. Se vastaa ammattikirjoittajan vaatimien tarpeita.

Emerging Technology Consultants'in kehittämä EDIX + WORDIX -ohjelmisto koostuu kahdesta erillisestä ohjelmasta, EDIXistä ja WORDIXistä.

EDIX + WORDIX toimii paitsi MikroMikko 2 -laitteistoissa myös MikroMikko 2 -lähiverkon työasemissa. Lähiverkossa tullaan toimeen yhdellä kirjoittimella, sillä verkon eri työasemat voivat käyttää yhteistä kirjoitinta.

Miksi kaksi ohjelmaa

EDIXillä sisäänkirjoitetaan tekstejä ja korjataan niitä. WORDIX puolestaan muotoilee tekstiin sisältyvien pistekomentojen mukaan tekstin riveiksi, kappaleiksi ja sivuiksi. WORDIX myös tulostaa muotoillun tekstin näytölle tai kirjoittimelle, tai tallettaa levyille.

Jos lopputulos ei heti miellytä, korjataan EDIXillä alkuperäistä tekstiä, ja tulostetaan se uudelleen WORDIXillä.

On selvää, että tällainen kaksivaiheinen käsittely vie enemmän aikaa kuin kaiken tekeminen samalla ohjelmalla, kuten esimerkiksi WordStarilla.

EDIX + WORDIXin jakamiseen kahdeksi ohjelmaksi on hyvä syy: se tekee kummastakin ohjelmasta tehokkaamman ja monipuolisemman kuin mitä yksi ohjelma voisi olla. Lisääntynyt tehokkuus ja monipuolisuus korvaavat kahden ohjelman käytöstä koituvan vaivan.

Työskentelyyn nopeutta

EDIX + WORDIX -tekstinkäsittelyn huonoin puoli on se, että tekstiä ei nähdä muotoiltuna sisäänkirjoitettaessa. Lopputulos nähdään vasta, kun WORDIX on muotoillut tekstin. Tätä häiritsee kuitenkin pienentää käyttämällä hyväksi MS-DOS 2.0 -käyttöjärjestelmän RAMDISK-piirrettä. RAMDISK:n käyttö nopeuttaa siirtymistä EDIXistä WORDIXiin ja päinvastoin.

Tulostus kirjoittimelle on tekstinkäsittelyssä aikaa vievin vaihe. MS-DOS 2.0 -käyttöjärjestelmässä levyille muotoiltu teksti voidaan tulostaa kirjoittimelle taustatoimintona. Tällöin käyttäjän ei tarvitse odotella tekstin tulostusta kirjoittimelle voidakseen jatkaa työskentelyään.

Yhteensopivuus muiden ohjelmistojen kanssa

Koska EDIXin ja WORDIXin tuottamat tekstitiedostot ovat normaaleja MS-DOS -tiedostoja, ne ovat yhteensopivia useimpien ohjelmistotuotteiden kanssa. Esimerkiksi Multiplanilla tehdyt taulukot ovat yhdistettävissä teksteihin. Ja tietokantaan talletettuja tietoja voi käyttää joukkokirjeitä kirjoitettaessa.

MikroMikko 2:n CONVIX-ohjelma siirtää suoraan WordStarilla tehtyjä tekstejä käsiteltäväksi EDIX + WORDIXillä ja päinvastoin. □

EDIX näppärä tekstimuokkain moneen käyttöön

EDIXin ikkunointia käyttäen kopioit vaivattomasti tekstilohkoja tekstistä toiseen. Merkkijonojen etsimis- ja korvaamiskomennoilla voit tehdä useita tekstimuokkauksia vähällä vaivalla. Ja monet muut EDIXin piirteet tekevät siitä näppärän työkalun niin tekstinkäsittelyyn kuin ohjelmointiin.

EDIXissä on kaikki tavalliset muokkaustoiminnot sekä eräitä enemmän tai vähemmän tavallisia toimintoja, kuten lisäys- ja päällekirjoitustilat, automaattinen rivinvaihto, näytön vieritys vaakasuunnassa (scroll), käyttäjän asetettavissa olevat sarkaimet, rivien katkaiseminen ja yhdistäminen, kohdistimen siirtäminen sana kerrallaan, sekä tekstilohkon siirto, kopiointi ja poisto.

Tässä emme käsittele enempää näitä tavallisia ominaisuuksia. Sen sijaan keskitymme niihin piirteisiin, jotka tekevät EDIXistä ainutlaatuisen.

Ikkunat apuna

Useiden ikkunoiden käyttö on ehkä EDIXin merkittävin ominaisuus. Normaalisti muokkaat tekstejä yhdessä ikkunassa (80 saraketta 22 rivillä). Näyttö on jaettavissa myös kahdeksi, kolmeksi tai neljäksi ikkunaksi. Siten voit nähdä yhtäaikaisesti näytöllä jopa neljä tekstitiedostoa.

Jokainen ikkuna on muista riippumaton. Jokaisella on oma tekstitiedostonsa ja oma kohdistimen sijaintipaik-

kansa. Vaikutelma on samanlainen kuin käyttäisi neljää näyttöruutua samanaikaisesti.

Ikkunoista on hyötyä esimerkiksi, kun verrataan kahta tekstitiedostoa. Ikkunat ovat korvaamattomia, kun siirretään tai kopioidaan tekstilohkoja tekstitiedostosta toiseen. Merkitset vain kopioitavan tekstilohkon yhdessä ikkunassa (EDIX himmentää tekstilohkon taustan). Sen jälkeen näytöllä kohdistimen toisessa ikkunassa paikkaan, johon haluat kopioida, ja painat kopiointinäppäintä.

EDIX pystyy käsittelemään kerralla jopa 12 tekstitiedostoa, joista jokainen on omassa tekstipuskurissaan. Näistä neljä voidaan nähdä näytöllä samanaikaisesti. Muut kahdeksan voi vaihtaa näytölle tarvittaessa. Jokaisella puskurilla on omat reunus- ja sarkainasetuksensa.

Etsi ja korvaa

EDIXillä voit etsiä tekstistäsi haluamiasi merkkijonoja. Etsittävän merkkijonon mallissa voit käyttää erikoismerkkejä * ja ?, joilla sisällytät malliin minkä tahansa merkkijonon (*) tai minkä tahansa kirjaimen (?). Voit määrittellä etsittävään tekstimalliin jopa merkkijoukkoja tai merkkivälejä. Merkkijonon etsimisen voi haluttaessa rajoittaa vain rivien alkuun tai loppuun.

EDIX pystyy paitsi etsimään tekstimallin mukaisia merkkijonoja myös korvaamaan ne haluamallasi korvaustekstillä. Kun EDIX löytää tekstimallin mukaisen merkkijonon, se pysähtyy kyseiseen kohtaan ja kysyy, hyväksytkö korvauksen. Vaihtoehtoisesti hypätään yli ja etsitään seuraava, tai lopetetaan koko korvaustoiminto. Voit myös käskä EDIXiä tekemään automaattisesti kaikki korvaukset ilman erillisiä kyselyjä.

Tilätiedot ja komentotila

Kuvaruudun alaosassa EDIX näyttää muokattavan tekstitiedoston nimen, puskurin numeron, kohdistimen sarakke- ja rivinumeron, sekä kokonaisrivimäärän.

Voit pyytää myös koko näytön kattavan tilanäytön, jolta selviää kaikkien 12 puskurin tilätiedot. Jokaisesta puskurista tilanäyttö ilmoittaa tiedoston ni-

men, rivien lukumäärän, ikkunan numeron, oletko tehnyt muutoksia puskurin sisältöön, oletko merkinnyt tekstilohkon puskurissa (siirtoa, kopiointia, poistamista tai uudelleenmuotoilua varten), reunus- ja sarkainasetukset. Lisäksi tilanäytöstä selviää, paljonko teksteille on kullakin hetkellä vapaana keskusmuistia.

Pehmonäppäimillä voit siirtyä ns. komentotilaan. Tässä tilassa voit EDIXin sisällä muuttaa oletuslevyasemaa ja toteuttaa MS-DOSin DIR, ERASE ja RENAME-komennot. Komentotilassa muutat myös mm. reunus- ja sarkainasetuksia.

Käyttöohjeet näytölle

Voit painaa milloin vain EDIXin HELP-näppäintä ja saat näytölle tarvitsemasi käyttöohjeet. Jos esimerkiksi pyydät EDIXiltä käyttöohjeita sen kysyessä esittävän merkkijonon mallia, ohjeissa kerrotaan, miten malli rakennetaan.

EDIXiin sisältyy erillinen opetusohjelma, jonka avulla voit opetella useimmat EDIXin toiminnot. Ohjelma koostuu 33 oppitunnista. Kun käynnistät opetusohjelman, näyttö jaetaan vaaka-suunnassa kahtia. Opetus tapahtuu näyttöruudun yläosassa, ja sinä voit puolestasi kokeilla oppimaasi näyttöruudun alaosassa.

Monet käyttäjät ovat kertoneet EDIXin oppimisen olevan helppoa. He ovat pystyneet käyttämään EDIXiä käyttöopasta avaamatta.

Näppäimistö tarpeita vastaavaksi

Useimmat erikoismerkit löytyvät MikroMikko 2:n merkkivalikoimasta. Näppäimistöltä puuttuvien erkoismerkkien käyttöönotto edellyttää näppäimistön uudelleenmäärittelyä. Määrittelyn voit tehdä MS-DOSin apuohjelmalla KEYDEF.

Suurin osa EDIXin komennoista on sijoitettu pehmonäppäimiin. Voit tarpeittesi mukaan muuttaa pehmonäppäinten toimintoja MS-DOSin apuohjelmalla SOFTDEF.

Itse asiassa voit määrittellä näppäimistön täysin uudelleen. Tarvittavat määrittelyohjelmat, KEYDEF ja SOFTDEF, jaetaan käyttäjille MS-DOS-jakelulevykkeellä. Uudelleenmäärittely kannattaa esimerkiksi, kun käytetään tekstissä vieraskielisiä aakkosia tai matemaattisia lausekkeita. □

Edix+Wordix on yksi kehittyneimpiä mikrot ohjelmia. Se käsittää kaksi erillistä ohjelmistoa. I luodaan ja korjataan teksti. Se on myös mainio kirjoittamisessa. Wordix hoitaa tekstin muotoilun k kirjoittimelle. Wordix ohjaa mitä tahansa kirjoitti MikroMikkoon.

Edix+Wordix tekee kummasta tekstinkäsittelyohjelmasta erittäin tehokas ja joustava on yhteensopiva normaaleja DOS-lukuista voi yhdistää useimpien Esim Nokia MikroMikko 2 ja Edixin kanssa. Sen käyttäminen oppii helposti ja nopeasti.

WORDIX muotoilee ja tulostaa

WORDIX muotoilee ja tulostaa tekstiä sisältyvien pistekomentojen mukaisesti tekstisi esimerkiksi kaksipalstaiseksi ylä- ja alatunnistein. Samalla WORDIX tavuttaa tekstisi automaattisesti suomen kielen tavutussääntöjen mukaan. Ja WORDIX kykenee paljon muuhunkin.

WORDIX erottuu muista tekstinkäsittelyjärjestelmistä lähinnä seuraavien ominaisuuksien perusteella: monipalstatulostus, automaattinen alaviitteiden sijoitus, ylä- ja alaindeksit, automaattinen suomen kielen tavutus, omien muotoilukomentojen määrittely ja joukkokirjeiden tulostus.

WORDIX pystyy tulostamaan mille tahansa kirjoittimelle, joka on liitettävissä MikroMikko 2:een. WORDIX tulostaa myös erikoismerkkejä, joita on nykyisin jo monissa kirjoittimissa. Tämä ominaisuus yhdessä ylä- ja alaindeksien kanssa mahdollistaa matemaattisten kaavojen kirjoittamisen EDIX+WORDIXillä.

Muotoilu pistekomentojen mukaan

WORDIX muotoilee tekstisi tekstissäsi olevien pistekomentojen mukaisesti.

WORDIXissä on valmiina joukko pistekomentoja, joilla voi mm. generoida numeroitu luettelo, ylä- ja alatunnisteet sekä alaviitteet, pakottaa haluamasi tekstiosa samalle sivulle tai määrittellä palstoitus. Nämä komennot nopeuttavat toimintaa, koska jokaista yksityiskohtaa ei tarvitse näppäillä aina uudelleen.

WORDIXille voit määrittellä myös omia komentojasi, makrokomentoja, käyttäen WORDIXin makrokieltä. Voit esimerkiksi määrittellä tekstisi alussa otsikoille tehtävät toimenpiteet (lihavoit, alleviivaukset, numeroinnit jne.). Tämän jälkeen sinun tarvitsee vain viitata tähän määrittelyyn halutessasi kirjoittaa määrittelyn mukaisen otsikon.

Omilla komennoillasi nopeutat kirjoitustyötä ja vähennät virheitä. Jos esimerkiksi kirjoitat aiheesta 'tekstinkäsittelyjärjestelmä', sinun ei tarvitse joka kerta kirjoittaa tätä pitkää sanaa. Voit määrittellä lyhyen vastineen ja käyttää aina tätä vastinetta.

Ylä- ja alatunnisteet sekä monipalstatulostus

WORDIXissä voit määrätä vapaasti ylä- ja alatunnisteiden muodon. Ylä- ja alatunnisteiden rivimäärissä ei ole rajoituksia. Voit määrittellä jopa eri tunnisteet parittomille ja parillisille sivuille. Jos haluat, WORDIX lisää sivunumeron, päivämäärän, kellonajan ja kappaleen tai luvun numeron tunnisteeseen.

Pistekomennon .MCOL jälkeisen tekstin WORDIX muotoilee kahteen tai useampaan palstaan. Voit muuttaa palstojen lukumäärää ja leveyttä, palstojen välistä tyhjää tilaa sekä vasemman ja oikean reunuksen paikkaa. Sivutus, ylä- ja alatunnisteet sekä alaviitteet käsitellään normaalisti monipalstatulostuksessa.

Automaattinen tavutus

WORDIX tavuttaa tekstisi tarvittaessa automaattisesti. Suomenkielisessä WORDIXissä on suomenkielinen tavutus, joka tavuttaa lähes kaikki sanat oikein. Poikkeuksen muodostavat eräät yhdyssanat. Mutta nämä sanat

voit laittaa valmiiksi tavutettuina ns. tavutuskirjastoon, josta WORDIX löytää ne. Ellei tavutettavaa sanaa löydy kirjastosta, käyttää WORDIX omia tavutussääntöjään. Voit lisätä EDIXillä aina uusia erikoissanoja tavutuskirjastoon sitä mukaa kuin niitä tulee vastaan. Englanninkielisessä WORDIXissä on puolestaan englanninkielinen tavutus.

Automaattisen tavutuksen voit ohittaa merkitsemällä sanan tavutuskohdat tekstiisi, kieltämällä sanan tavutus tai kieltämällä automaattinen tavutus kokonaan.

Tulostus kirjoittimelle tai näytölle

WORDIX muotoilee ja tulostaa tekstisi suoraan joko kirjoittimelle tai näytölle.

Näytölle WORDIX tulostaa kerrallaan 22 riviä tekstiä. Pehmonäppäimillä pääset joko takaisin edelliseen näyttöruudulliseen tai etenet seuraavaan näyttöruudulliseen. Näet alleviivauksen ja vahvennukset näytöllä. Ylä- ja alaindeksit näytetään vilkkuvina ja päällekirjoitukset harmaalla pohjalla.

Eri kirjoitintyypeille (esim. Diablo, Qume, NEC, Epson) on oma laitetiedostonsa, jossa kerrotaan WORDIXille, kuinka tällaista kirjoitinta ohjataan. Kun haluat tulostaa tekstisi kirjoittimelle, sinun pitää kertoa WORDIXiä käynnistäessäsi, mitä kirjoitinta käytät. Tällöin WORDIX automaattisesti lukee määrittelemäsi laitetiedoston ja konfiguroi itsensä tälle kirjoittimelle.

Laitetiedostot ovat valmiina tavallisimmille kirjoittimille. MikroMikko 2:n kanssa suositellaan käytettäväksi Diablo tai Tally-kirjoittimia. Jos kirjoittimellesi ei ole valmiina laitetiedostoa, niin WORDIXin käyttöoppaasta selviää, miten tällainen tiedosto rakennetaan.

Joukkokirjeet osoitetarroineen

WORDIX tulostaa tarvittaessa myös yksilöllisiä joukkokirjeitä ja osoitetarroja osoiterekisterien mukaan.

Osoiterekisterin voit rakentaa joko EDIXillä tai jollakin tietokantaohjelmistolla, esimerkiksi dBASE II:lla. EDIXillä laadit joukkokirjeen runkotekstin, jossa määrää nimen ja/tai osoitteen paikan ja esitystavan. WORDIX puolestaan tulostaa joukkokirjeet käyden läpi koko osoitteiston. Joukkokirjeisiin voidaan

sisällyttää osoiterekisteristä muutakin tietoa kuin nimet ja osoitteet.

WORDIXin makrokomennot mahdollistavat monia asioita joukkokirjeiden tulostuksessa. Voit esimerkiksi erottaa sukunimen muusta nimestä ("kuten huomaat, Hra Lahtinen...").

Haluat ehkä lajitella asiakkaasi ja lähettää hiukan erilaisia kirjeitä erilaisille asiakkaillesi. Tämä on myös mahdollista WORDIXin makrokomennoilla.

Kun olet saanut joukkokirjeesi tulostettua, voit käyttäen hyväksesi osoiterekisteriä kirjoittaa kirjeisiisi kirjekuoret tai osoitetarrat. □

Mikrojen tekstinkäsittelyohjelmistot: Samanlaisiako?

Mikroihin on markkinoilla kymmenittäin toinen toistensa kaltaisia tekstinkäsittelyohjelmistoja. Ostaja on syystä ymmällä ohjelmistoa valitessaan.

Tarkemmin tarkasteltuna ohjelmistoista löytyy eroavaisuuksiakin.

Tässä artikkelissa vertaillaan muutamien menestyneimpien tekstinkäsittelyohjelmistojen ominaisuuksia. Vertailtavina ovat VOLKSWRITER, WORD PERFECT, PERFECT WRITER, NBI, WORDSTAR (MikroMikko 2:n versio), EDIX + WORDIX ja MS-WORD. Kaikki nämä ohjelmistot toimivat MS-DOS-käyttöjärjestelmällä.

Lähes kaikki vertailtavat ohjelmistot muodostuvat yhdestä ohjelmasta. Ainoana poikkeuksena on EDIX + WORDIX, joka on jaettu kahteen osaan, EDIXiksi ja WORDIXiksi. EDIXillä kirjoitetaan ja korjailaan varsinaista tekstiä. WORDIXillä puolestaan muotoillaan teksti näytölle, tiedostoon tai kirjoittimelle. WORDSTARiin on saatavana mm. MAILMERGE-lisäohjelma, jolla voidaan tulostaa joukkokirjeitä. MAILMERGEN voi käynnistää suoraan WORDSTARista.

Kopiointi tekstistä toiseen

Toisen tekstitiedoston lisäys keskelle muokattavaa tekstiä onnistuu kaikissa tarkasteltavissa ohjelmissa. Aiemmin tehtyjä tekstejä voi hyödyntää paremmin, jos pystytään kopiaimaan tekstilohkoja tekstistä toiseen. NBI-tekstinkäsittelyjärjestelmä ei tunne tällaista mahdollisuutta. Muut sen sijaan osaavat asian — toiset paremmin, toiset huonommin.

Helpoimmin tekstilohkon kopioi tekstistä toiseen järjestelmissä, joissa näyttöruutu on jaettavissa kahdeksi tai useammaksi ikkunaksi. Tällöin yhdistettävät tekstit voidaan sijoittaa eri ikkunoihin. PERFECT WRITERissa näytön

voi jakaa vaakasuunnassa kahtia. EDIX + WORDIX -järjestelmässä saadaan näyttö jaettu neljäksi ikkunaksi, ja MS-WORDissa jopa kahdeksaksi ikkunaksi.

Sarkaimet ja korvauskomento

Sarkainten käyttö on tarpeellista ja tekstinkäsittelytyötä nopeuttavaa mm. erilaisten taulukoiden laadinnassa. Siksi useimmissa järjestelmissä on mahdollista muuttaa sarkainten oletusarvot käyttäjän haluamiksi. Tarkasteltavista järjestelmistä VOLKSWRITER on ainoa, josta tämä mahdollisuus puuttuu.

Harvinaisempi ominaisuus tuntuu olevan desimaalisarkainten käyttö, joka löytyy vain WORD PERFECTista, NBI:stä, WORDSTARista ja MS-WORDista.

Merkkijonon korvauskomennolla saa tietyissä tilanteissa paljon aikaan vähällä vaivalla. Tämä onkin huomiotu kaikissa vertailtavissa ohjelmistoissa, sillä kaikista niistä löytyy tällainen piire.

HELP-toiminto

Minkäänlaista HELP-toimintoa ei löydy PERFECT WRITERista eikä NBI:stä. HELP-toiminnolla ymmärretään tässä yhteydessä mahdollisuutta saada näytölle ohjelmiston käyttöohjeita tiettyä näppäintä painamalla tai antamalla tietty komento.

HELP on käyttökelpoinen, jos se antaa juuri kyseisessä tilanteessa tarvittavia ohjeita. Näin on esimerkiksi EDI-

Xissä. Myös MS-WORDissa voi saada yleisten ohjeiden lisäksi tietoa eri komennosta. VOLKSWRITERissa on vain yhden valikon HELP.

Apua ohjelmiston käytön opetteluun tuo myös ns. opetusohjelma, mikäli tällainen on saatavana. Opetusohjelmalla pystytään opettelemaan ohjelmiston käytön perusteet lyhyiden ohjattujen harjoitusten avulla. Opetusohjelmia ovat saatavissa seuraaviin ohjelmistoihin: VOLKSWRITER, PERFECT WRITER, NBI ja EDIX + WORDIX.

Indeksit, tunnisteet ja alaviitteet

Tarkasteltavat tekstinkäsittelyjärjestelmät pystyvät muotoilemaan ylä- ja alaindeksit. Indeksien saaminen paperille edellyttää kuitenkin, että käytettävästä kirjoittimesta löytyy riittävät ominaisuudet indeksien kirjoittamiseen. Kuvaruudulla ei ylä- ja alaindeksijä yleensä pystytä näyttämään.

Kahden tai useamman merkin kirjoittaminen päällekkäin samaan merkikenttään onnistuu muissa ohjelmissa, paitsi PERFECT WRITERissa.

Kaikissa järjestelmissä voi määritellä sivun ylä- ja alalaitaan tunnisteet. Usean rivin tunnisteita ei pystytä tulostamaan PERFECT WRITERissa eikä WORDSTARissa, muissa kylläkin. Sen sijaan automaattinen sivunumerointi on mahdollista kaikissa.

WORD PERFECT, PERFECT WRITER, EDIX + WORDIX ja MS-WORD sijoittavat alaviitteet sivun alalaitaan automaattisesti. VOLKSWRITERissa, NBI:ssä ja WORDSTARissa käyttäjän on itse sijoitettava alaviitteet oikeille paikoilleen.

Tekstinkäsittelyjärjestelmien vertailua

	VOLKSWRITER	WORD PERFECT	PERFECT WRITER	NBI	WORDSTAR	EDIX + WORDIX	MS-WORD
Yhden ohjelman järj.	X	X	X	X	X (+Mail Merge)		X
Kaksi tai useampia ikkunoita			X (2)			X (4)	X (8)
Kopiointi tiedostosta toiseen	X	X	X		X	X	X
Tiedoston lisäys tekstiin	X	X	X	X	X	X	X
Sarkaimet muutettavissa		X	X	X	X	X	X
Desimaalisarkainnus		X		X	X		X
Merkkijonon korvauskomento	X	X	X	X	X	X	X
HELP-toiminto	X (menu)	X			X	X	X
Opetusohjelma	X		X	X		X	
Ylä- ja alaindeksit	X	X	X	X	X	X	X
Päällekirjoitus	X	X		X	X	X	X
Moniriviset ylä/alatunnisteet	X	X		X		X	X
Automaattinen sivunumerointi	X	X	X	X	X	X	X
Alaviitteet sijoitetaan automaatt.		X	X			X	X
Monipalstarakenne mahdollista		X				X	X
Tavutus				X	X	X	
Joukkokirjeet		X	X	X	X (Mail Merge)	X	X
Teksti talletuu automaatt.				X			
Käyttöjärjestelmä	MS-DOS	MS-DOS	CP/M MS-DOS	MS-DOS	CP/M MS-DOS	MS-DOS	MS-DOS
Tukeeko useita kirjoittimia	X	X	X	X	X	X	X
Suomenkielisenä saatavilla		X	X		X	X	

Monipalstatulostus ja tavutus

Aika harvinainen ominaisuus tekstinkäsittelyjärjestelmissä näyttää olevan monipalstatulostus. Tarkasteltavista järjestelmistä vain WORD PERFECT, EDIX + WORDIX ja MS-WORD muotoilevat tekstin tarvittaessa useampaan palstaan.

Automaattinen tavutus tai ainakin kyselevä tavutus löytyy kolmesta ohjelmistosta: NBI, WORDSTAR ja EDIX + WORDIX. Suomenkieliset WORDSTAR ja EDIX + WORDIX -ohjelmistot osaavat tavuttaa suomen kielen tavutussääntöjen mukaisesti.

Joukkokirjeet, joissa sama teksti tulostetaan eri nimi- ja osoitetiedoilla, ovat tulostettavissa muissa järjestelmissä, paitsi VOLKSWRITERissa. WORDSTARissa joukkokirjeiden tekoon tarvitaan MAILMERGE-lisäohjelma.

Tekstin talletus

NBI:ssä teksti talletuu sisäänkirjoitettaessa automaattisesti levykkeelle. Muissa järjestelmissä teksti tallentuu tietyllä talletuskomennolla tai automaattisesti tekstin muokkauksesta poistuttaessa. Näissä järjestelmissä menetetään tekeillä oleva teksti esimerkiksi virtakatkon seurauksena.

Kaikki tekstinkäsittelyjärjestelmät toimivat ainakin MS-DOS-käyttöjärjestelmällä. PERFECT WRITERista ja WORDSTARista on myös CP/M-käyttöjärjestelmässä toimivat versiot.

Suomennettuina ovat saatavissa WORD PERFECT, PERFECT WRITER, WORDSTAR ja EDIX + WORDIX.

Keskinäinen paremmuus

Oheiseen taulukkoon on kerätty tiedot vertailtavien ohjelmistojen ominaisuuksista.

Jos vertailee ohjelmistoja taulukkoon kerättyjen ominaisuuksien (rastien) perusteella, saa seuraavan tuloksen: VOLKSWRITER 11, WORD PERFECT 16, PERFECT WRITER 13, NBI 14, WORDSTAR 14, EDIX + WORDIX 17 ja MS-WORD 16. Tarkempaan vertailutulokseen pääsee, jos painottaa eri ominaisuuksia vielä tietyillä kertoimilla. Jokainen voi tehdä tällaisen vertailun sen mukaan, miten tärkeänä eri ominaisuuksia pitää.

Vertailun tulos riippuu aina vertailtavien ominaisuuksien valinnasta. Niinpä tämä vertailu on vain yksi tapa tarkastella eri tekstinkäsittelyohjelmistoja keskenään. Silti se kertonee jotain verrattavista ohjelmistoista. □